Формуляр за кандидатстване за допълващо финансиране по ПРЧР 2021-2024 към стратегия за ВОМР на МИГ –КАРНОБАТ

(Приложение към СВОМР, съгласно чл. 17, ал. 2 на ПМС 494/2024 г.)

Програма "Развитие на човешките ресурси" 2021-2027 (ПРЧР)

1.Наименование на мярката *:*

Мярка ПРЧР 01 „Създаване на условия за активен живот на възрастните хора в пенсионна възраст и остаряване в добро здраве“

2.Цел на мярката *(до половин страница)*

2.1. Цел на мярката:
„Активен живот на възрастните хора в пенсионна възраст и остаряване в добро здраве“ е по Приоритет 1: Насърчаване на заетостта и развитието на умения“, Специфична цел 4 (чл. 4(1)(d) от Регламент (ЕС) 2021/1057 за ЕСФ+) „Насърчаване на адаптирането на работниците, предприятията и предприемачите към промените, на активен живот за възрастните хора и остаряване в добро здраве, както и на здравословна и добре приспособена работна среда, която отчита рисковете за здравето“

Целите на мярката са насочени към:
- Насърчаване на активния живот на възрастните хора в сферата на заетостта;
- Насърчаване на активния живот на възрастните хора в сферата на участието в обществото;
- Насърчаване на активния живот на възрастните хора в сферата на самостоятелния живот и създаване на капацитет и благоприятна среда за активен живот на местно ниво.

Заложени са дейности в съответствие с Националната стратегия за активен живот на възрастните хора в България (2019-2030 г.).

2.2. Обосновка и анализ за необходимостта от мярката[1]:

В общ план община Карнобат отразява националните демографски тенденции – намаляване на населението, неблагоприятна възрастова структура и влошаващи се съотношения между трудоспособното и нетрудоспособното население, отрицателен естествен и механичен прираст.
Населението на територията на МИГ за 10 години намалява от 26 044 на 22 942 жители или с близо 13%. Значителен е броят на населението над 64 години. Продължаващо застаряване на населението и намаляване на трудоспособните възрастови групи, което обаче ще бъде частично компенсирано от младото население, включващо се на пазара на труда. Темповете на обезлюдяване в общината надхвърлят тези на национално и най-вече на областно ниво, където се наблюдава относителна стабилност. Запазва се тенденцията за намаляване на относителния дял на под-трудоспособното население. Така през 2023 г. относителният дял на населението в под-трудоспособна възраст се равнява на 16,6% (17,8% за 2021 г.) Към края на 2023 г. се отчита ръст на над-трудоспособната

[1] Подробни данни в Социално-икономически анализ на МИГ

възрастова група, която формира общо 27,6%.Застаряването на населението в общината е по-силно проявено. Коефициентът на естествен прираст на населението е -8,9 % за 2023г.
Положителни са тенденциите както за равнището на безработицата, така и за средната годишна работна заплата. Равнището на безработицата, макар и бавно, спада от 7,79% през 2014 г. до 6,48 % през 2024 г., но е с почни задържащи темпове. Добрите резултати по отношение на заетостта са пряк резултат от активната местна политика и ежегодното участие в национални и регионални програми за разкриване на свободни работни места.
Безработицата за голяма част от възрастните, комбинирана например с инвалидност означава липса на доходи и попадане в капана на социална изолация. В този смисъл, „безработицата“ означава не само липса на доходи и обедняване, но и загубване на социални връзки. Подкрепата на активния живот на възрастните хора е част от целта на СВОМР на МИГ за устойчиво културно, икономическо и социално развитие на територията на МИГ.
Активният живот на възрастните хора е свързан с ключови понятия от социален порядък като участие в социалния живот, доброволна активност, добър здравен статус, трудова и социална мобилност, финансова сигурност, възможност за обучение през целия живот, устойчива и гъвкава заетост, постепенен преход към пенсиониране, гъвкаво пенсиониране, заетост по време на пенсиониране, здравна превенция с акцент върху превенция срещу инвалидизиране, достъпни дългосрочни грижи, свободен и самостоятелен тип активност, дори и в най-напреднала възраст.

3.Целева група/и и идентифицираните техни проблеми, които мярката ще решава:

3.1. Целеви групи:

- Възрастни лица;
- Заети лица, в т.ч. наети и самостоятелно заети.

3.2. Брой:

- Възрастни лица – 200;
- Заети лица, в т.ч. наети и самостоятелно заети - 100.

3.3. Характеристики на целевата група:

През годините намалява и относителният дял на населението в трудоспособна възраст, който е 60,3 %, а в под трудоспособно – 16,6% .
Делът на възрастните жители е 24% , като тенденцията е застаряване на населението поради ограниченото само възпроизводство.
- Застаряване на населението и регресивен тип възрастова структура, като населението в над трудоспособна възраст е 27,6%.
- Ниска раждаемост с тенденция към намаление.
- Висока смъртност и отрицателен естествен прираст с продължаващ нисък тренд.
- Намаляване на относителния дял на лицата в трудоспособна възраст;
- Увеличаване броя на лицата в нетрудоспособна възраст.
- Хората от малцинствените групи живеят в обособени квартали, които се характеризират с лоша инфраструктура, наличие на незаконно строителство, бедност, ниска степен на образование и трайна безработица.

Лицата от уязвими групи на пазара на труда са групите с най-висок риск от изпадане в бедност и социално изключване. Според дефиницията на Закона за насърчаване на заетостта това са групи от безработни лица с по-ниска конкурентоспособност на пазара на труда, като безработни младежи, продължително безработни лица, безработни лица с трайни увреждания, безработни лица над 50-годишна възраст, безработни лица с основно или по-ниско образование и без професионална квалификация и др. Успешната интеграция на пазара на труда и повишаване на

пригодността за заетост на тези лица е един от основните приоритети на активната политика по заетостта.
В цяла Европа продължителността на живот на възрастните хора продължава да расте. Предизвикателство от ключово значение е да се забавят негативните последици от остаряването върху здравето, чрез насърчаване на възрастните хора да възприемат поведение на по-здравословен начин на живот и да им се предостави възможност да останат активни и да участват в обществения живот.

3.4. Идентифицирани нужди и проблеми и как мярката ще допринесе за тяхното решаване:

Много възрастни хора са изправени пред постепенното влошаване на тяхното здраве, дълготрайни ограничения в обичайните им дейности и здравословни проблеми вследствие на дегенеративни причини, като например хронични заболявания или дори увреждания.
Здравословните проблеми вследствие на остаряването, комбинирани с намаляването на приходите на пенсионерите представляват важен риск, застъпващ се с ограничената наличност и достъпност на здравни услуги. Освен това достъпът до здравни услуги представлява особено предизвикателство за възрастните хора, които са в риск от бедност, принадлежат към ромската общност или живеят в селски райони.
Финансовата несигурност в напреднала възраст може да доведе до бедност и други форми на социално изключване. Сред принципните причини за понижаването на стандарта на живот на възрастните хора под нивото, считаното за нормално, е неадекватният размер на пенсиите. Липсата на финансови ресурси може да бъде съпътствана от други фактори, типични за възрастта, като например болест, увреждане или слабост, които намаляват качеството на живот на възрастните хора. Рискът от бедност засяга диспропорционално хората на 75 и повече години, жените, ромите, хората, живеещи сами, както и тези живеещи в селски райони.
Бедността често води до социално изключване, което включва не само материални лишения, но и загуба на контрол върху важни житейски решения и усещане за отчуждение. Това засяга както качеството на живот на отделните лица, така и справедливостта и солидарността в обществото като цяло.
Прилагането на мярката ще допринесе за насърчаване на активния живот на възрастните хора в сферата на заетостта, ще създаде благоприятна среда за активен и здравословен живот на възрастните хора на местно ниво.

4.Допустими типове бенефициенти за изпълнение на мярката *:*

4.1. Допустими кандидати:

- Неправителствени организации: ЮЛНЦ ;
- Читалища;
- Доставчици на здравни услуги;
- Община Карнобат (за реализиране на проекти в населените места, обхванати от МИГ);
- Работодатели.

Обосновка за избора на бенефициентите

Идентифицираните видове бенефициентите по тази мярка са избрани в резултат на извършени анализи и проучвания относно нагласи и възможностите на общността от територията на МИГ. За допустими бенефициенти са избрани само видове организации, които могат целесъобразно и обосновано да извършат дейностите заложени в СВОМР на МИГ.

Община Карнобат в качеството си на бенефициент имат възможността и капацитета да подадат и изпълнят проектни предложения по на-оптимален начин,

Неправителствени организации от територията на община Карнобат като вероятни бенефициенти са най-близо и познават целевите групи, тъй като по принцип са създадени в съответната област по да защитят нуждите и интересите на съответната група.

Работодателите, в качеството си на бенефициент е избран, поради възможността да организира целевата група от една страна в трудова заетост, а от друга се помага на бизнеса да спести част от разходите за възнаграждения и осигуровки за определен период от време.

4.2.Допустими партньори (ако е приложимо):
Партньорството по настоящата мярка е неприложимо.

5. Допустими дейности, конкретно необходими за реализация на мярката:

За територията на МИГ се допускат следните дейности:

- Дейности за насърчаване на възрастните хора за по-дълго участие на пазара на труда (мотивиране за работа, разясняване на възможностите за различни форми на труд, подпомагане за започване на надомна работа или работа от разстояние и др.), насочване към работодатели и помощ при кандидатстване за работа и др.

-Активиране на възрастните хора чрез насърчаване на активно социално поведение и доброволчество, иницииране, организиране и включване в различни форми на участие в местни инициативи или инициативи за взаимопомощ във връзка с актуални за възрастните хора проблеми.

- Дейности за осигуряване опазване на здравето чрез превенция на заболяванията и грижа за здравето, в т.ч. провеждане на информационни събития, обучение по първа помощ, бедствена готовност, психо-социална подкрепа, информиране за възможности за рехабилитация и поддържаща здравето активност и др., вкл. с активното участие на самите възрастни хора в организацията и провеждането на дейностите с цел ангажираност и активност.

Важно:
Видовете дейности отговарят на принципа „Ненанасяне на значителна вреда“, тъй като не се очаква да имат значително отрицателно въздействие върху околната среда поради тяхното естество. Видовете действия ще бъдат в съответствие с принципите, залегнали в Хартата на основните права на ЕС (ХОП) и Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания (КПХУ).“

6.Бюджет на мярката :

6.1. Общ бюджет на мярката: 350 000 лв.;
6.2. Интензитет: до 100% безвъзмездна финансова помощ.
Максималният интензитет на помощта на 100 % от общата стойност на допустимите разходи.
6.3. Минимална (ако е приложимо) стойност на проекта: 20 000,00 лв.;
Максимална стойност на проекта: 175 000 лв.
6.4.**Допустими разходи:**

Допустимите разходи се определят на база изискванията на глава 5, раздел I от ЗУСЕФСУ, разпоредбите на Регламент № 2018/1046, Регламент (ЕС) 2021/1057, Регламент (ЕС) 2021/1060 и приложимото национално законодателство за финансовата рамка 2021 – 2027.

Важно:
На основание чл. 57, ал. 2 от ЗУСЕФСУ не са допустими разходи за проекти или дейности, които са физически завършени или изцяло осъществени преди подаването на формуляра за кандидатстване от бенефициента, независимо дали всички свързани плащания са извършени от него, освен в случаите на чл. 59а от ЗУСЕФСУ . При прилагане на **опростено отчитане на разходите** се спазват разпоредбите на чл. 55. от ЗУСЕФСУ и чл. 53, 54 в), чл. 56 и чл. 94(2) от Регламент (ЕС) № 2021/1060 на Европейския парламент.

Типове допустими разходи:

- разходи за възнаграждения;

- разходи за командировки;

- разходи за закупуване на материали и консумативи;

- разходи за дълготрайни материални активи - разходи за закупуване на обзавеждане и оборудване, когато тази покупка е крайно необходима за постигане на целта на операцията, или тези вещи са напълно амортизирани по време на операцията или закупуването им е най-икономичният вариант – следва да се обоснове и аргументира необходимостта от тези разходи;

- разходи за обучения;

- разходи, произтичащи от договори за изработка/услуга или договори за поръчка, по реда на ЗЗД, пряко свързани и необходими за изпълнение на проектните дейности (например: за обучения, за наем на зали, за организиране на събития, за изготвяне на анализи и проучвания, за разработване на програми и др.);

- разходи за застраховка;

- разходи за видимост, прозрачност и комуникация, като същите задължително са част от допустимите разходи за организация и управление;

- разходи за организация и управление;

6.5.Недопустими разходи:

- разходи, финансирани по друга операция, програма или каквато и да е друга финансова схема, произлизаща от националния бюджет, от бюджета на Общността или от друга донорска програма;

- глоби, финансови санкции и разходи за разрешаване на спорове;

- комисионите и загубите от курсови разлики при обмяна на чужда валута, с изключение на случаите на предоставянето на финансова подкрепа чрез финансови инструменти;

- възстановим данък върху добавената стойност;

- разходи за държавни и/или общински такси.

- разходи за закупуване на моторни превозни средства,

- разходите за гаранции, осигурени от банка или от друга финансова институция, с изключение на разходите по финансови инструменти;

- лихви по дългове, освен във връзка с безвъзмездни средства, предоставени под формата на лихвени субсидии или субсидии за гаранционни такси;

- субсидиране на лихва по одобрени схеми за държавни помощи и разноските за финансови транзакции;

- разходи за закупуване на земя и недвижимо имущество, както и закупуването на инфраструктура;

- закупуване на дълготрайни материални активи втора употреба;

- разходи за консултантски услуги, свързани с подготовката и/или попълването на документите за кандидатстване за финансова подкрепа.

На основание чл. 57, ал. 2 от ЗУСЕФСУ не са допустими разходи за проекти или дейности, които са физически завършени или изцяло осъществени преди подаването на формуляра за кандидатстване от бенефициента, независимо дали всички свързани плащания са извършени от него, освен в случаите на чл. 59а от ЗУСЕФСУ.

7.Очаквани резултати и индикатори от изпълнение на мярката *:*

7.1. Индикатори за краен продукт:

- Участници на 55 и повече години;
- Заети лица, в т.ч. наети и самостоятелно заети.

7.2. Индикатори за резултат:

- Участници на 55 и повече години, получили подкрепа чрез мерки за активен начин на живот;
- Участници, които при напускане на операцията получават квалификация.